

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESÍTŐ

A MAGYAR AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

HIVATALOS LAPJA

7. évfolyam 2. szám

2002. szeptember

Kiadja a MAB Titkársága

TARTALOM

A MAB 2002. április 26-i, május 31-i és június 28-i rendes üléseinek határozatai és egyéb tájékoztatások	
TÁJÉKOZTATÓ ÉRTEKEZLET	31
A NEMZETKÖZI TANÁCSADÓ TESTÜLET ÜLÉSE ÉS AJÁNLÁSAI	34
A MAGYAR TANÁCSADÓ TESTÜLET ÜLÉSE	37
INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓ	39
Egyes egyházi intézmények akkreditációja	39
Egyes egyházi intézmények akkreditációjának halasztása	39
Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézete	40
Angol nyelvű képzés akkreditációja	40
Egyes alapítványi intézmények akkreditációja	40
Állásfoglalások egyházi, illetve művészeti képzést érintő kérdésekben	40
SZEMÉLYI HÍREK	41
Ad hoc bizottságok	41
Klinikai biokémikus szakirányú továbbképzési szak véleményezése	41
Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézete	41
akkreditációs értékelő bizottsága	41
A Debreceni Egyetem jogászképzését vizsgáló bizottság	41
Károli Gáspár Református Egyetem	41
Andragógia szak létesítésének elbírálása	41
Művelődésszervező szak előakkreditációja	41
Terület- és vidékfejlesztési szak létesítésének elbírálása	41
Szociológiai bizottság	41
ELJÁRÁSI HATÁROZATOK	41
Székhelyen kívüli képzések akkreditációs értékelése	41
AZ OKTATÁSI MINISZTER EGYES MAB HATÁROZATOKKAL KAPCSOLATOS	42
ÁLLÁSFOGLALÁSA	42
Budapesti Gazdasági Főiskola	42
Székehelyen kívüli képzés: Esztergom	42
Eszterházy Károly Főiskola	42
Gazdaság- és társadalomtudományi főiskolai kar	42
Simmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar	43
Egyetemi szintű ápoló szak	43
DOKTORI ISKOLÁK AKKREDITÁCIÓJA	44
Ideiglenesen akkreditált doktori iskolák jóváhagyása	44
Nem akkreditált doktori iskolák	45
VÉLEMÉNYEZÉSEK	46
Doktori iskolák előakkreditációja	46
Támogatott doktori iskola	46
<i>Nem</i> támogatott doktori iskola	46
Karlétesítés	46
Támogatott karlétesítési kérelem	46
<i>Nem</i> támogatott karlétesítési kérelem	46
Szaklétesítés/szakindítás	46
Támogatott szaklétesítési és szakindítási kérelmek	46
<i>Nem</i> támogatott szaklétesítési és szakindítási kérelmek	46
Támogatott szakindítási kérelmek	47
<i>Nem</i> támogatott szakindítási kérelmek	47
Képesítési követelmények	48
Támogatott képesítési követelmények	48
<i>Nem</i> támogatott képesítési követelmények	48
Akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzési programok	48
Támogatott programok	48
Támogatott szaklétesítési/szakalapítási kérelmek minisztériumi jóváhagyása	48
HELYESBÍTÉS	49

TÁJÉKOZTATÓ ÉRTEKEZLET

2002. április 15.

Az értekezletre minden felsőoktatási intézmény vezetőjét és kari főigazgatóját, illetve dékánját, továbbá az OM képviselőit is meghívtuk. Összesen mintegy 130-an jöttek el. Az értekezletnek két fő témája volt:

1. A MAB stratégiája (benne a második intézményi akkreditációs kör)

Előadók: Györfi László, Szántó Tibor

2. A MAB új akkreditációs követelményrendszere (szakakkreditáció)

Előadó: Rechnitzer János

Michelberger Pál elnöki megnyitójában a felsőoktatás jelen helyzetére vonatkozóan kiemelte a felsőoktatás tömegesedését, az integrált intézményhálózat kialakulását, s a bolognai folyamatban való részvételünkkel járó teendőket.

Az értekezlet két témájának alapidokumentumait a MAB a honlapján közzétette, az előadók most vetített képes prezentációkkal emelték ki a legfontosabb részeket. Mindkét előadás után **kérdések, hozzászólások**, majd a kérdésekre adott **válaszok** hangzottak el, a következők szerint.

1. A MAB stratégiája

Réffy József (OM) hozzászólása:

- Felsőoktatáspolitikai koncepció van, s ennek kimunkálása amúgy sem a MAB feladata.
- A felsőoktatás finanszírozására fordított összeg nőtt, s további források is megnyíltak e célra (kutatótámogatások, Széchenyi-terv, szakképzési támogatás, stb.)
- A finanszírozási rendszer támogatja a minőséget (normatíva a felvett hallgatók után, a kreditrendszer bevezetése).
- A felsőoktatási törvényben vannak javítani való részek, de nem kell az egészet újraalkotni.
- A *Felvételi tájékoztató*ban az egyes szakok akkreditációs állapotának feltüntetésére vonatkozóan a minisztérium együttműködésre kész.

- Jó, ha a felhasználóktól kapott vélemények gyűjtése az intézmények kezében marad. Támaszkodni lehet a már elindított FIDÉV vizsgálatokra, ezért nincs szükség új módszerekre.
- A stratégiai tervben kevés szó esik a MAB bizottsági rendszerének újragondolásáról.
- Az egységesített akkreditációs követelmények, s az intézményi akkreditáció második körére vonatkozó elképzelések még nem eléggé kidolgozottak.
- A bolognai folyamat nemcsak a kétciklusú képzésre való áttérést jelenti, hanem pl. a kreditrendszer, s az ehhez illeszkedő szakcsoportos képzés bevezetését is. A magyar felsőoktatásban néhány szakon túl sok a szigorlat, s hiányzik az integrált szemlélet az ismeretek átadásában.
- Az újonnan beadandó szaklétesítési kérelmek kidolgozását a MAB még nem kérheti a kétciklusú képzés szerint, hiszen annak még nincs meg a központilag kialakítandó rendszere. A jelenlegi tervek szerint a koncepció 2003-ra készül el, s az új rendszert 2006 szeptemberétől el is indíthatjuk. A kétciklusú rendszerre való áttérés szempontjából a jelenlegi szakok 3 fő csoportra oszthatók:
 - a) azok a szakok, ahol a lineáris képzés könnyen bevezethető;
 - b) azok a szakok, ahol nincs értelme a kétciklusú képzésnek (pl. orvosképzés);
 - c) azok a szakok, ahol a három éves törzsképzés eltér a főiskolai és az egyetemi szinten.

Utóbbi szakokon a főiskolai kimenet végzettség + szakképzettség, s különbözeti vizsgával lehet a második (egyetemi) ciklusra áttérni. Az egyetemeken a törzsképzésből megfelelő szelekció után folytathatóak a tanulmányok a második ciklusban.

Györfi László és Szántó Tibor válasza:

- A felsőoktatás fejlesztésének kiemelt céljaira vonatkozó országgyűlési határozat jó keret lehet, de a MAB ezt nem tartja elegendőnek, elég részletesnek,

kidolgozottak és konkrétak. Nincs benne kellő mélységű helyzetelemzés, nem foglalkozik pl. a jelentősen megnövekedett hallgatói létszámmal, nem készült el még továbbá a hozzá kapcsolódó konkrét tevékenységi terv. E határozat tehát sajnos még nem nevezhető jól átgondolt, kellően részletezett felsőoktatási stratégiának.

- A MAB természetesen nem gondolja, hogy ezt a stratégiát neki kellene kidolgoznia, ez az oktatási kormányzat feladata. Ehhez a munkához azonban a MAB kész minden segítséget megadni, és ehhez tapasztalataival, szakértelmével, szakértőivel hozzájárulni.
- A szaklétesítési kérelmeket értelemszerűen csak a magyar felsőoktatás bolognai folyamatnak megfelelő átalakítása után, a kialakuló szabályozás alapján fogja a MAB a kétciklusú képzés követelményei szerint kérni. (A stratégiai terv hosszabb időszakra tekint előre.)

II. A MAB akkreditációs követelményrendszere

Rechnitzer János előadása a szak akkreditáció követelményeit ismertette.

Kérdések – válaszok:

Figyelembe veszi-e a követelményrendszer az egyes szakok, évfolyamok különböző nagyságát?

Válasz: Igen, ezekre a különbségekre a tudományági specifikumok megfogalmazásakor lehetnek az egyes tudományági bizottságok tekintettel.

- *Hogyan szankcionálja a MAB a működő szakoknál (intézményi akkreditáció) a minőségi problémákat, vagy azt, ha nem felelnek meg a követelményeknek?*

Válasz: Ilyen esetben a szak nem kap feltétel nélküli akkreditációt. Javítható hiányosságok esetén az akkreditáció feltételes, komoly minőségi problémák fennállásakor az adott szak véleményezése „nem akkreditálható” lesz.

- *Lehet-e egy oktató két intézményben szakfelelős egyszerre?*

- *Akkreditációs szempontból figyelembe vehető-e egy személy teljes értékű oktatóként két intézményben is?*
- *Miért a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatókra koncentrál a MAB, miért nem elegendő, ha egy szakon többségében további jogviszonyban foglalkoztatottakat oktatnak?*

Válasz: A magyar felsőoktatás jelenlegi helyzete átmeneti állapotnak tekinthető. A hallgatók száma ugrásszerűen nő, ami megfelelően minősített oktatók számáról nem mondható el. A MAB tisztában van a helyzettel, s bizonyos mértékig tolerál is, tehát alkalmasint elfogad egy személyt két intézményben is teljes értékű oktatónak. Szeretnénk azonban, ha a jelenlegi helyzet javulna, ezért a követelményrendszer „üzenete” világos: az intézményeknek mindent meg kell tenniük oktatói állományuk fejlesztéséért, beleértve megfelelő számú, minősített, teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató alkalmazását.

Michelberger Pál: A felsőoktatási intézményekben folyó oktató-nevelő munka teljes embert kíván. Képtelenség, hogy egy-egy vezető tanár három-négy intézményben egyszerre végezzen teljes értékű munkát. A hallgatónak nemcsak az előadásokon, szemináriumokon van szüksége oktatójára. Az oktatás-nevelés minőségvédelme érdekében, a folyamatos kontaktus igénye és szükségessége miatt tehát a MAB két párhuzamos oktatói elfoglaltságnál többet nem tud támogatni.

- *Az intézmények, részben éppen a MAB által támasztott követelmények miatt, csábítják magukhoz az oktatókat, akik így valóban több intézményben is állást vállalnak. Kérés: a főiskolákon főiskolai docens is lehessen szakfelelős, hiszen itt a gyakorlati tapasztalat a fontos.*

Válasz: A megoldás nem az oktatók „elcsábítása”, hanem az oktatók kinevelése.

- *Hogyan történik a tananyagok tartalmi megítélése, akkreditációja?*

Válasz: Új szakok esetében a képesítési követelmények elbírálásával, szakindításoknál és a folyó képzések vizsgálata során a tantervek, tantárgyi programok értékelésével.

- *A szakindítási kérelmekről készült írásos bírálatok miért titkosak?*

Válasz: Ezek nem *per definitionem* „titkosak”. Ezek a vélemények azonban a MAB döntéshozatali eljárásában nem végső, hanem közbülső produktumok. Szükséges továbbá az írásos bírálatokat készítő szakértők védelme. Vannak – egyébként nem túl sokan –, akik csak így, inkognitójuk megőrzése mellett tudják vállalni az objektív ítéletalkotást. Az esetek többségében azonban a bírálatok kiadhatók a kérelmező intézménynek. Evvel a lehetőséggel a MAB plénuma sokszor él, és a döntéshez mellékljük a szakértői bírálatokat, melyek jól használhatók a kérdéses szak minőségének javításához.

- *A minimum követelmények koncepciója érthető, elfogadható. Miért voltak-vannak további, ezek fölötti kritériumok is?*

Válasz: A küszöbszint fölötti differenciálás és a minőség javítására vonatkozó ösztönzés lehetőségét a szakminősítések (Kiváló, Erős, stb.) megszüntével is fenn kívánjuk tartani. Erre szolgál majd a szöveges értékelés, és pl. a „kiválósági helyek” megjelölése, amiről a stratégia kapcsán már szó esett.

- *A MAB a követelmények szempontjából még mindig együtt kezeli a főiskolákat és az egyetemeket, pedig a főiskolai képzés céljai nem azonosak az egyetemi képzés céljaival.*

Válasz: A kritériumok nem azonosak, ez a most ismertetett követelményrendszerből egyértelműen kitűnik. A MAB nagyobb súllyal veszi figyelembe, pl. a kutatást az egyetemeken, a gyakorlati képzést a főiskolákon.

- *A különböző specifikumok miatt tett minőségi engedmények ne legyenek „kőbe vésve”, ne legyenek szabályokká.*

Válasz: Szó sincs erről! A követelményrendszer megalkotásánál három területen (hadtudomány, művészetek, hittudomány) kellett a nyilvánvaló specifikumok miatt speciális, alkalmasint „engedékenyebb” követelményeket megfogalmazni. E specifikumok azonban az adott képzési területek sajátosságai, s ehhez nekünk is tartanunk kell magunkat.

- *Ha egy kérelmet több tudományági bizottság is tárgyal, akkor melyik bizottság követelményrendszere szerint történik az elbírálás?*

Válasz: A kérelem benyújtójának fel kell tüntetni a kérelmen a tudományági hovatartozást is, s ez a döntő. Egyébként minden tudományági bizottság természetesen a saját követelményrendszere szerint véleményez, tehát ha több bizottság is tárgyal, pl. egy szakindítási kérelmet, akkor annak minden érintett bizottság mércéje szerint elfogadhatónak kell lennie.

Róna-Tas András hozzászólásában kiemelte a MAB és az intézmények kommunikációjának fontosságát.

- Az igényes követelményrendszer tekintetében konszenzus tapasztalható. A követelményrendszer azonban nem merev, hiszen pl. a szakindításoknál a MAB időarányos teljesítést kér, azaz a követelmények időben „elcsúsztatva” teljesíthetők.
- A főiskola nem „kis egyetem”, hanem sajátosságaiban más intézmény, s a sajátosságai szerint kell mérni és megítélni.
- A szankcionálás tekintetében a felsőoktatási törvény egyértelmű: ha a vizsgált szak vagy intézmény a minőségi követelményeknek nem felel meg, a MAB-nak javaslatot kell tennie az illető intézmény vagy szak bezárására. Feltételes akkreditáció esetén pedig a MAB minőségi ellenőrzést gyakorol.
- A követelményrendszernek természetesen figyelembe kell vennie a hallgatói létszámokat is. Az itt ismertetett követelmények az átlagos szakokra vonatkoznak.

Michelberger Pál zárszavában megköszönte az érdeklődést, az aktív részvételt, és kérte, hogy az intézmények a jövőben is szenteljenek időt az akkreditációs kérdések figyelemmel kísérésére, s tegyék meg a MAB felé észrevételeiket. A felsőoktatás minőségének ügye közös ügyünk.

Összeállította:
Szántó Tibor

A NEMZETKÖZI TANÁCSADÓ TESTÜLET ÜLÉSE ÉS AJÁNLÁSAI

Budapest, 2002. május 11-12.

I. Az NTT ülése (május 11.)

Jelen voltak: Ferdinand Devinsky, Stein Evensen, Suzy Halimi, Inge Jonsson, John Kelly, Klaus Landfried, Ossi Lindqvist, Christian Thune, valamint Michelberger Pál, Róna-Tas András, Sima Dezső, Györfi László, Homonnay Györgyné dr., Rozsnyai Krisztina, Szántó Tibor.

Az ülést Michelberger Pál nyitotta meg, majd bemutatta a résztvevőket. Ezután négy előadás hangzott el, sorrendben: a MAB története, néhány múlt- és jelenlegi fontosabb problémája (*Róna-Tas András*), a MAB szerkezete és 2001 óta végzett tevékenysége (*Michelberger Pál*), a MAB stratégiája (*Györfi László és Szántó Tibor*), és a MAB eljárásai és követelményei (*Homonnay Györgyné dr.*). A négy előadást hozzászólások és kérdések követték, majd a résztvevők megvitatták az elhangzottakat. A beszélgetés során az NTT tagjai kitértek a MAB működésével kapcsolatban hozzájuk intézett, az ülés elején írásban kiosztott kérdések tárgyalására is.

A rövid ebédszünetet követően az **NTT zárt ülést** tartott, melyen az NTT jelenlévő tagjai mellett titkári-segítői feladattal Rozsnyai Krisztina és Szántó Tibor is részt vettek. A megbeszélésen az alábbi fontosabb témákról tárgyaltak:

- a MAB eddigi munkájának elismerése,
- a felsőoktatási intézmények és más érdekelt MAB-hoz való viszonya,
- a MAB függetlensége,
- a MAB összetétele,
- a MAB tagjainak és szakértőinek, valamint a titkárság munkatársainak kívánatos professzionalizmusa, minőségértékelési felkészültsége,
- a stratégiai terv korszerűsége, egyben a kitűzött feladatok maradéktalan teljesítésének nehézsége,
- az interneten kérni tervezett adatok köre,
- a MAB belső minőségbiztosítása,
- az értékelések alapjául szolgáló adatok és a szakértői mérlegelés viszonya,
- a felsőoktatás minőségértékelésének nemzetközi helyzete.

A Testület tagjai megállapították, hogy a MAB által hozzájuk intézett kérdésekre nem könnyű a válasz, a problémák jórészt közösek, más országokban is hasonlóak. Elismerően nyilatkoztak továbbá a MAB nemzetközi szerepvállalásáról, a nemzetközi trendek figyelemmel kíséréséről, s a MAB működésének ezek fényében való korszerűsítéséről. A fenti témákhoz kapcsolódóan az NTT konkrét ajánlásokat tesz a MAB számára, s felkérte Rozsnyai Krisztinát, hogy az ülésen elhangzottak alapján állítsa össze a Testület ajánlásainak első fogalmazványát.

II. A bolognai folyamat (május 12.)

Az NTT a MAB képviselőivel és az Oktatási Minisztérium képviselőiként meghívott *Kiss Ádámmal* és *Náray-Szabó Gáborral* a bolognai folyamat előrehaladásáról tartott értekezletet. Az ülésre korábban bejelentkezett MAB-tagok közül, sajnálatos módon, egyedül *Sima Dezső* alelnök vett részt az értekezleten.

Az ülésen Michelberger Pál elnökletével először az NTT tagjaként immár második ciklusát töltő *Suzy Halimi*, a francia Felsőoktatási és Kutatási Minisztérium tanácsadója tartott előadást a bolognai ajánlások franciaországi bevezetésének jelenlegi helyzetéről.

Elmondta, hogy Franciaországban éppen most jelent meg a felsőoktatás reformját megfogalmazó új rendelet. A két- (három) ciklusú képzésre való áttérés az eddig szerezhető diplomáknak való megfeleltethetőséget szem előtt tartva, azok bizonyos átalakításával történik meg. Az egyes ciklusok 3 (Baccalaureat), +2 (Licence, Master), +3 (PhD) éves képzést jelentenek. Az új rendszer bevezetésének főbb alapelvei között szerepel a diverzifikáció, a pluridiszciplinaritás, és a modulrendszerű képzés. A reform megvalósítását illetően az intézményeknek van bizonyos szabadságfokuk, ám végső határidőként a kormányzat a 2005-ös dátumot tűzte ki.

Judith Eaton előzetesen tervezett előadása sajnos elmaradt, mivel a CHEA elnöke közlekedési *vis maior* miatt nem tudott Budapestre jönni. Ehelyett – Michelberger Pál felkérésére – az NTT jelenlévő további hat tagja (Klaus Landfried más elfoglaltsága miatt már nem lehetett itt) röviden ismertette a bolognai folyamat állását országaikban. Magyar részről *Sima Dezső* tartott referátumot. Az ismertetéseket vita követte. *Róna-Tas András* hozzászólásában megállapította, hogy a bolognai folyamat lényegében három kihívásra

kell választ adjon: Európa versenyképességének megőrzése, javítása; az üzletesezés, a piac kihívása; s a felsőoktatás tömegesedésének kihívása. Kérte továbbá, hogy az elhangzott ismertetéseket az előadók foglalják röviden írásba, s küldjék el a MAB titkárságára, hogy azokat az ülés többi anyagával együtt közkinccsé tehessek.

Összeállította:
Szántó Tibor

A Nemzetközi Tanácsadó Testület ajánlásai

Az ülés eredményeként a Tanácsadói Testület, az előzetesen feltett, valamint az általuk fontosnak tartott kérdésekre a következő ajánlásokat fogalmazta meg.

1. A Testület elismerően nyilatkozik a 2000-ben a CRE szervezésében lebonyolított külső értékelés óta megtett lépésekről. Christian Thune, a jelenlegi testületi tagja részt vett a külső értékelésben, míg a többi testületi tag a megjelentetett dokumentumokat tanulmányozva jutott a fenti következtetésre. Különösen dicséretre méltó a MAB hosszú távú stratégiai terve. A Testület elismeri a terv előremutató jellegét, ugyanakkor felhívja a figyelmet, hogy más országoknak is számos hasonló kérdéssel kell megküzdeniük.

2. A Testület elfogadja, hogy a Felsőoktatási Törvény írja elő a MAB feladatait, de szükségesnek tartja, hogy a stratégiai terv olyan prioritásokat határozzon meg, amelyek segítségül szolgálnak a MAB tevékenységeinek pontosításához. A MAB-nak a magyar felsőoktatásban elfoglalt helye, és az általa foglalkoztatott elismert szakemberek és oktatók révén eredményesen járulhat hozzá az ország felsőoktatási politikájához.

3. A Testület arra bátorítja a MAB-ot, hogy erősítse meg a Titkárság munkájának a kereteit, és racionalizálja azt, különös tekintettel a munka mennyiségére és az emberi és pénzügyi források harmonizálására. A Titkárság felhalmozta a minőség értékeléshez szükséges szakértelmet. Amennyiben szükséges a Titkárság bővítése, olyan módon kell folytatni a létszám növelését,

hogy az megfeleljen a minőségértékelés, valamint a szakma követelményeinek.

4. A MAB professzionalizmusát ki kell terjeszteni tagjaira és az értékelésben résztvevőkre is. Több hangsúlyt kellene fektetni az értékelési eljárások, technikák és módszertan oktatására. A Testületen belül nincs teljes egyetértés az értékelő bizottságok összetételét illetően a „profi”, hivatásszerű értékelők és akadémiai-felsőoktatási értékelők („peers”) aránya tekintetében. A Testület teljes mértékben elfogadja a MAB Látogató Bizottságaiban közreműködő, elismert akadémiai-felsőoktatási szakértők bevonásának szükségét, részben a vizsgált területen való szakértelmük, részben pedig a szó szoros értelmében vett „szakmabeliségük”, „peer”-ségük miatt. A MAB-nak az értékelt intézmény iránti szolgáltató funkciója megköveteli, hogy az értékelési folyamat különböző szintjein közreműködők mindegyikének meglegyen a lehetősége ahhoz, hogy munkáját tökéletesen végezhesse. Ugyanebben a szellemben a Testület hangsúlyozza a MAB intézmények számára való hitelességének fontosságát.

5. A Testület megvitatta az új MAB tagok kinevezésének rendjét. Annak tudatában, hogy számos külföldi példa létezik, a legfontosabb szempont az autonómia, a kormánytól és felsőoktatási intézményektől való függetlenség, és a zökkenőmentes működése az egyik ciklusról a másikra történő átmenet során. Nem biztos, hogy a jelenlegi kinevezési eljárás törvényi szabályozása teljességgel elegendő annak a két követelménynek, ami ezen túlmenően szakmailag kiegyensúlyozatlan tagsághoz vezethet. Megoldás lehetne erre a problémára, ha minden delegáló

szervezet több mint egy főt javasolna, és a MAB-nak joga lenne a végső választásra.

6. A Testület elismerően nyilatkozik a MAB nemzetközi tevékenységéről és elismertségéről, valamint arról, hogy a MAB vezetése és titkársága erre különös figyelmet fordít és a jövőben is fordítani fog. A MAB-tagok nemzetközi tevékenységének erősödése elősegítené a professzionalizmusukat a minőségértékelés terén.

7. A Testület megvitatta a MAB szerepét az egyetemi-, főiskolai tanári kinevezésekben, és egyetért az előző Testület javaslatával, hogy „magának az egyetemnek a joga és felelőssége az oktatói karának minőségét felügyelni és garantálni.”

8. A Testület ugyancsak részletekbe menően vitatta meg, hogy milyen az intézmények önértékelése során milyen információkat kellene kérni. Nemzetközileg is vitatott, hogy a bemeneti adatokra, a folyamatra, vagy a kimeneti adatokra kell-e koncentrálni. Az egyik pozitív megközelítés az, ha arra fordítunk figyelmet, hogy egy intézmény milyen mértékben képes az újításra, és nem kizárólag arra, hogy mennyire tud megfelelni a követelményeknek. A Testület támogatja a MAB célkitűzését, hogy kevesebb információt kér a következő akkreditációs körben, és így csak olyan releváns adatok körére fog támaszkodni – tekintettel az intézmény típusára és méretére –, amelyek a felsőoktatási intézmények honlapjain elérhetőek. A Testület külön kiemeli olyan megbízható adatok biztosításának fontosságát intézményi és országos szinten egyaránt, amelyek az európai statisztikai követelményeknek megfelelnek. A Testület hangsúlyozza, hogy a minőségértékelés a felsőoktatásban nem támaszkodhat kizárólag számszerűsíthető adatokra, és a MAB a jövőben, továbbra is ragaszkodjon kiváló akadémiai-felsőoktatási szakértők bevonásához az értékelő bizottságokba.

9. A Testület támogatja a MAB-nak a stratégiai tervben meghatározott szándékát, mely szerint a jövőben a meta-értékelés felé mozduljon el az értékelés, és egyre inkább támaszkodjon a felsőoktatási intézmények belső minőségirányítási mechanizmusaira. Az intézmények jelenleg már vállalják a felelősséget minőségbiztosításukért, ami alátámasztja és igazolja ezt a szándékot.

10. A testület támogatja azt a stratégiai tervben is megfogalmazott szándékot, hogy a MAB hozza nyilvánosságra akkreditációs jelentéseit.

11. A Testület megtárgyalta a program akkreditáció nemzetközi és országos követelményeit és arra a következtetésre jutott, hogy míg néhány területen (pl. orvosi és műszaki területeken) szükség van nemzetközi követelményekre, addig vannak olyan területek, ahol az országos követelményeket kell figyelembe venni. Egyet értettek abban, hogy az országos követelmények alkotják a minimumot, azonban mindig szem előtt kell tartani a nemzetközi fejlődést, mert biztosítani kell az oktatási eredmények összehasonlíthatóságát.

12. A Testület megtárgyalta, hogy milyen mértékben kell a MAB-nak értékelnie a felsőoktatási intézményekben folyó kutatást. Következtetésük szerint, a kutatás értékelésének az a fő szempontja, mennyire járul hozzá az oktatás minőségéhez.

13. A stabilitás és hitelesség érdekében a Testület szorgalmazza a költségvetése tekintetében is a MAB függetlenségét és autonómiáját, és javasolja, a kormány biztosítsa, stabil, hároméves gördülő (rolling) költségvetés bevezetését megfontolását.

14. A MAB belső minőségbiztosítási rendszere tekintetében a Testület melegen ajánlja stratégiai tervben megfogalmazott rendszer kidolgozását. Ennek egyik eszközeként javasolja intézményi felmérések elvégzését, hasonlóan a CRE felülvizsgálat során alkalmazott eljáráshoz, hogy megtudja, az intézmények miként látják a MAB-ot és tevékenységét. További javaslat az, hogy készítsen kérdőíveket a Látogató Bizottságok tagjai számára a Titkárság, illetve a Titkárság részére a Látogató Bizottságok tevékenységének értékeléséhez. A MAB határozza meg a tevékenységét illető stratégiai ellenőrzési pontokat, és biztosítsa ezek folyamatos figyelemmel kísérését.

*Összeállította:
Rozsnyai Krisztina*

A MAGYAR TANÁCSADÓ TESTÜLET ÜLÉSE

2002. június 25.

Michelberger Pál a MAB elnöke üdvözölte a megjelenteket. Megköszönte, hogy részt vesznek a Magyar Tanácsadó Testület (továbbiakban MTT) munkájában. Bemutatta az MTT tagjait, valamint a MAB és a Titkárság részvevőit. Kiemelte a MTT létrehozásának szükségességét, hangsúlyozta annak fontosságát.

Róna-Tas András a MAB tiszteletbeli elnöke rövid tájékoztatást adott a MAB létrejöttéről, szervezetéről, működéséről, feladatairól, tevékenységéről.

Szántó Tibor szakreferens ismertette a MAB stratégiai tervének főbb gondolatait.

Rozsnyai Krisztina szakreferens tájékoztatást adott a MAB Nemzetközi Tanácsadó Testületének tagjairól, ajánlásairól, a 2002. májusi ülészak napirendjéről, valamint számukra feltett kérdésekről.

Polyánszky Éva a MAB Felhasználói Bizottságának elnöke rövid összefoglalójában a bizottság eddig elvégzett munkáját, valamint az elkövetkező időszak terveit ismertette. A Felhasználói Bizottság kapcsolatot teremt a MAB és a MTT között. Hangsúlyozta, hogy a MTT-hez megfogalmazott - ülésen kiosztott - kérdésekre adandó válaszok a Felhasználói Bizottság számára kiemelten fontosak.

Michelbereger Pál felkérte az ülés résztvevőit, fejtsék ki véleményüket az elhangzottakkal, valamint a feltett kérdésekkel kapcsolatosan.

1. A Magyar Akkreditációs Bizottság az intézményi akkreditáció során a jövőben nagyobb hangsúlyt kíván fektetni az oktatási folyamat, illetve az oktatás kimenetének, a végzett hallgatók minőségének a vizsgálatára.

Hogyan, milyen módszerrel végezhető ez a fajta kimeneti vizsgálat? Milyen adatokat,

információkat kérjünk az intézményektől erre vonatkozóan? Mik a felhasználók általános és specifikus jellegű elvárásai a diplomát szerzettek ismereteit, képességeit illetően.

Bánáti János a jogi felsőoktatás sajátos problémáit ismertette. Az elmúlt 10-12 évben az oktatói kar a jogi egyetemeken „kiürült”. A politikai elit nagy része innen került ki. Kevés oktató és kevés kutató marad bent az egyetemeken. Gyakorlatból hívnak be oktatókat a hiányok pótlására. Míg korábban a három jogi karról a végzetek 10%-a ment ügyvédi pályára, ma 50%. Ennek ellenére a képzés tematikája nem változott. Pl. nem tanítanak retorikát a hallgatóknak.

Ferge Zsuzsa üdvözölte, hogy a MAB a jövőben a kimenetet is akarja vizsgálni. Mind a 2-3 éve végzetek, mind a 8-10 éve végzett hallgatók körében célzott vizsgálatokat kellene végezni, jól összeállított kérdőíves felméréssel.

Straub Elek tagja a BME-en létrejött Társadalmi Szenátusnak, rendszeresen végeznek hasonló felméréseket. Nagyon jól használható válaszokat kapnak. Ezt ajánlja a MAB-nak is. Egységesített kérdéseket kellene feltenni mind a munkahelyek, mind a hallgatók felé, amelyek azután összevethetők.

Gyapai Gábor szerint a bölcsész-tanárképzés kimenete speciális helyzetet tükröz. A végzetek 90%-a nem tanári pályán helyezkedik el. Ennek oka csak részben vezethető vissza a tanárok anyagi helyzetére. Szerinte a képzés sem megfelelő. A tanárok nem tanulnak elég gyakorlati módszertant, nem ismerik az iskolán belüli életet. Kevés az idő, amit a tanári pályára való felkészítésre szánnak.

Bogsch Erik a természettudományos képzés és az itt végzetek képességeiről, ill. az elvárásokról szólt. Feltétlenül fontos a komoly alapképzés. A mai divatos tanterveket egyszerűsíteni, szakmailag jól

képzett emberekre van szükség. Kulcskérdés továbbá a nyelvtudás. Nagy terhet jelent a felhasználónak, ha a hátrányos helyzetű végzett hallgató nyelvtanítását a munkahelynek kell vállalnia. Nyelvtudás ezen a pályán elengedhetetlen.

Szikla Zoltán hasonló véleményen van az alapképzés vonatkozásában. Megbízható, stabil alapképzés szükséges, speciális ismereteket ne tanítsanak, mert korszerű ismeretekkel majd a munkahelyén ismerkedik meg a végzett hallgató. Hiányos a fiatalok probléma megoldó készsége. A felsőoktatásban módszereket kellene kidolgozni már a tanulmányok során a probléma közelítésre és megoldásra. Szólt a távoktatás kérdéséről. Szerinte az alapképzésben ez vakvágány. Szemléleti módszerek, problémaközelítés, közösségben való oktatás nélkül elképzelhetetlen. A távoktatás speciális ismeretek hatékony továbbítására ad lehetőséget, de nem az alapképzésben.

Vámos Zoltán szerint a felsőoktatásban a minőségre kell a hangsúlyt fektetni, a mennyiségi versenyben a műszaki területeken lemaradunk, ezért nagyon erős műszaki alapoktatás szükséges. A nyelvtudás jelentőségét hangsúlyozta, a menedzserképzést később megkapják, ha szükséges. Fontos, hogy a hallgatókat rugalmasságra, a változásokhoz való pozitív hozzáállásra neveljék. Tudjon váltani, ha szükséges. Arra a területre képezzünk, ahova a kutatást képesek vagyunk koncentrálni. Ide jól képzett kutató-fejlesztők kellene, akiknek a száma még kevés. Több üzemeltető mérnökre van szükség.

Lepsényi István a felhasználókat kérdezné meg, hogyan minősítették a végzett hallgatókat és ebből lehetne alkalmas adatokat nyerni az egyes felsőoktatási intézmények minősítésére. A nyelvtudás és az alapképzés fontos.

Kollár Márton szerint a gazdaság elvárásai: a végzett hallgató tudja, hogy mit akar, akarjon beilleszkedni a közösségbe, a team munkába, vállalja a folyamatos továbbképzést. Biztos szakmai alapképzettséget vár el, a speciális képzés területén a nyelvtudás és az informatika a fontos.

Hajtó Ödön az MTT összetételét nem tartja arányosnak. A reál értelmiség túlsúlyban van.

2. A felsőoktatás egyre inkább üzletszerűvé válik. Egyfajta szolgáltatásként, meg kell felelnie a piaci igényeknek. Ezalatt egyrészt a hallgatói, másrészt a munkaerőpiaci elvárásokat értjük. A piac rövid- és hosszú távú igényei azonban nem azonosak.

Hogyan különíthetjük el, hogyan határozhatjuk meg (mérhetjük fel) a különböző piaci igényeket? Milyen súllyal vegyük figyelembe a rövid, illetve a hosszú távú igényeket?

Ferge Zsuzsa óvatosan kell kezelni a piaci igényeit. Meg kell tartani azokat az értékeket, amelyek sem a hosszú, sem a rövid távú érdekeket nem szolgálják. Nem szüntethetők azok a képzések, amelyek nem szolgálják közvetlenül a piaci igényeket.

Straub Elek: ki kell egyensúlyozni az igényeket, figyelembe kell venni a rövid távú igényeket, a végzett hallgatónak biztosítani kell, hogy el tudjon helyezkedni. Véleménye szerint ma a felsőoktatás veszélyes irányba fejlődik, az 5 éves egyetemet végzetteket nem tudja fogadni a felhasználó piac. A gyakorlati képzésre orientált főiskolát végzetteket, valamint a posztgraduális képzésben (mint pl. MBA) résztvevőket részesíti előnyben a vállalatok foglalkozáspolitikája.

Bogsch Erik és Szikla Zoltán szerint hosszú távra kell gondolni, az a lényeg, hogy helyes célokat tűzzenek ki.

Lepsényi István szerint az oktatás tartalmában a piaci igények követése csak formálisan fontos, mert nem lehet követni.

Kollár Márton fontosnak tartja a piaci igényekhez való igazodást. Stabil szakmai alapképzéshez flexibilis képzés párosuljon.

3. A Magyar Akkreditációs Bizottságnak feladata többek között az egyetemi és főiskolai tanári pályázatok véleményezése. A

4. pályázókkal szembeni elvárásokat a MAB tudományági bizottságonként csoportosítva, összetett, több dimenziós kívánalomrendszerbe foglalta, melyet évente felülvizsgál és frissít.

Milyen gyakorlati tapasztalatot kívánjon meg a MAB az egyetemi, illetve a főiskolai tanári állásra pályázóktól? Hogyan érvényesíthetők a felhasználói szféra szempontjai az elbírálás során?

Ferge Zsuzsa véleménye szerint a tanári pályázatok elbírálása nem a MAB dolga. Az elbírálások nem reálisak, kis ország vagyunk, és az érdekek összefonódnak. Külföldi szakértőket, kapcsolatokat kellene a bírálatokra felkérni.

Straub Elek helyesnek találná az egyetemi és főiskolai tanári kinevezéseknél, ha ténylegesen érvényesíteni lehetne a gyakorlati tapasztalatokat.

Bogsch Erik az egyetemi/főiskolai tanári pályázatok elbírálási szempontjainál kívánatosnak tartaná a külföldi tapasztalatokat, külföldön eltöltött időt is figyelembe venni. A bírálók anonimitása fontos, ez biztosítja az őszinteséget

Szikla Zoltán a gyakorlati élet szakembereit be kellene vonni az oktatásba, egészséges vércserét javasol az egyetemi tanári állomány felfrissítésére.

Vámos Zoltán szerint sok egyetemi és főiskolai tanár elmegy az iparba dolgozni, de fordítva ez nem történik meg. Ennek egyik oka a jövedelem különbségben keresendő, de a kutatás feltételeiben (műszerpark) is.

Lepsényi István a pályázattal kapcsolatban egyetért avval, hogy nem indult meg mozgás az egyetemek felé, pedig az rendkívül fontos lenne az oktatásban, ismerni kellene egy vállalat működését belülről. Már a pályázatokat elbíráló bizottságok sem nélkülözhetik a gyakorlati szakembereket.

Hajtó Ödön szerint, akik tudományos pályán kívánnak előre lépni, azok kellő számú, jó publikációkat és konferencia előadásokat gyűjtenek, ezekre fektetik a hangsúlyt.

Michelberger Pál megköszönte az aktív részvételt.

Összefoglalta, kiemelte azokat a válaszokat, amelyek mindenkinél szerepeltek, mint pl.

- az alapképzés fontossága,
- flexibilitás, amely lehetővé teszi a változó igényekhez való alkalmazkodást
- nyelvtudás fontossága
- egyetemi tanárok kinevezésénél a gyakorlati tapasztalat és az elmélet megfelelő egyensúlya.

Róna-Tas András megköszönve a részvételt, kérte a megjelenteket, hogy a kiküldendő emlékeztetőt nézzék át, tegyék meg észrevételeiket, és adjanak javaslatokat a bizottság további működésére.

Összeállította:
Éry Márta

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓ

2002/4/VI/1. és 2002/6/V/1 sz. határozatok

Egyes egyházi intézmények akkreditációja

Az Esztergomi Hittudományi Főiskola,
a Pápai Református Teológiai Akadémia,
a Baptista Teológiai Akadémia,
a Tan Kapuja Buddhista Főiskola,
az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem,
az Egri Hittudományi Főiskola és

a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola feltétel nélkül akkreditálhatók, mivel teljesítették a törvényben előírt feltételeket.

2002/4/VI/2. sz. határozat

Egyes egyházi intézmények akkreditációjának halasztása

Az alábbi intézmények:

a Sola Scriptura Lelkészképző és Teológiai Főiskola,
a Pünkösdi Teológiai Főiskola,
a Wesley János Lelkészképző Főiskola és
az Adventista Teológiai Főiskola
június 30-ig fennálló akkreditációját a plénum
szeptemberi ülésének döntéséig meghosszabbítja,
mert az intézményeknek június 30-ig kell az előírt
feltételeket teljesíteniük.

2002/5/III/1. sz. határozat

**Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és
Nevelőintézete**

feltételesen akkreditálható 2003. december 31-ig.

2002/5/III/2. sz. határozat

az **Egri Hittudományi Főiskola**
székhelyen kívüli (Vác) tagozata feltételesen
akkreditálható 2004. június 30-ig. A főiskola

2002. szeptember 30-ig készítsen intézkedési
tervet.

Angol nyelvű képzés akkreditációja

2002/4/VIII/1 és 2 sz. határozatok

a Debreceni Egyetem

**Általános orvostudományi, valamint
Fogorvostudományi szak** angol nyelvű
képzésének akkreditációját a Plénum jóváhagyta.

2002/6/V/1b sz. határozat

Egyes alapítványi intézmények akkreditációja

Az Általános Vállalkozási Főiskola és
a Modern Üzleti Tudományok Főiskolája
feltétel nélkül akkreditálhatók, mivel teljesítették
a törvényben előírt feltételeket.

Állásfoglalások egyházi, illetve művészeti képzést érintő kérdésekben

2002/5/IV/1/1. sz. határozat

A **Szegedi Hittudományi Főiskola** által
benyújtott Ember-, erkölcs- és vallásismeret
szakirányú továbbképzési szak indítását a MAB
támogatja.

2002/5/IV/1/3. sz. határozat

A **Szent Atanáz Görög Katolikus
Hittudományi Főiskola** által benyújtott Ember-,
erkölcs- és vallásismeret szakirányú
továbbképzési szak indítását a MAB támogatja, a
Nyíregyházi Főiskolával közös képzés
formájában.

2002/5/IV/2. sz. határozat

Az egyházi felsőoktatási intézmények számára
kidolgozott, **kántor szak** képesítési
követelményeit a MAB támogatja.

2002/5/IV/3. sz. határozat

A Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskereszt
fokozata megfelel olyan művészeti díjnak, mely a
habilitációs eljárás lefolytatásakor DLA
fokozatként figyelembe vehető.

2002/5/IV/4. sz. határozat

A MAB a **táncművészet** tekintetében *kivételt*
tesz, mivel a tánc- és mozdulatművészet
művészeti ágban Magyarországon egyetemi
szintű képzés nem folyik, doktori fokozat (DLA)
nem szerezhető. A MAB akkreditációs
követelményrendszerének való megfelelés
vizsgálatakor a DLA mesterfokozatot e
művészeti ágban – időkorlátozás nélkül –
kiválthatja a megfelelő szakmai-művészeti
tevékenységért kapott középszintű vagy annál
magasabb művészeti díj. Az erre vonatkozó
törvénymódosításra javaslatot kell készíteni,
ennek megszületéséig a MAB határozata alapján
kell eljárni.

2002/6/X/1 sz. határozat

A Győri Hittudományi Főiskola

Hitoktató szak Hittanári szakká való
átminősítését a Plénum nem támogatta.

SZEMÉLYI HÍREK

2002/4/V/3 sz. határozat

Ad hoc bizottságok

**Klinikai biokémikus szakirányú
továbbképzési szak véleményezése**

Elnök: Muszbek László

Tagok: Hajós György és Závodszy Péter

Felkért szakértő: Mandl József DSc, SE – Eü.

Minisztérium

**Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és
Nevelőintézete
akkreditációs értékelő bizottsága**

Elnök: Szekeres Júlia

Tagok: Pléh Csaba, Sáska Géza

2002/5/III/4 sz. határozat

**A Debreceni Egyetem jogászképzését vizsgáló
bizottság**

Elnök: Besenyei Lajos CSc SZTE

Tagok: Karácsony András CSc ELTE

Lamm Vanda CSc SZE, MTA Jogtud.

Int.

2002/5/III/5 sz. határozat

Károli Gáspár Református Egyetem

A Bölcsészettudományi Kar intézkedési tervének ellenőrzésének vezetője *Taxner Ernő*, Kulcsár-Szabó Ernő lemondása miatt.

2002/5/V//2/1 sz. határozat

Andragógia szak létesítésének elbírálása

Elnök: Pléh Csaba

Tagok: Kelemen János, Kovács I. Gábor, Sáska Géza

2002/5/VII/2/3 sz. határozat

Művelődésszervező szak előakkreditációja

Elnök: Mózes Mihály

Tagok: Sáska Géza, Taxner Ernő

2002/5/VII/2/4 sz. határozat

**Terület- és vidékfejlesztési szak létesítésének
elbírálása**

Elnök: Rechnitzer János

Tagok: Bedő Zoltán, Mészáros Ernő, Szennyessy Judit

2002/6/IX sz. határozat

Szociológiai bizottság

Új tagok:

Könczei György DSc ELTE – BGGYF

Tolnai Gyula CSc PTE – IGYF

ELJÁRÁSI HATÁROZATOK

2002/6/II. sz. határozat

Székhelyen kívüli képzések akkreditációs értékelése

A 2000. január 1-én már működő székhelyen kívüli képzések akkreditációs vizsgálata eredményeként a MAB az alábbi három javaslat-típussal él:

Akkreditálható (A)

Ha a vizsgálat hitelt érdemlően megállapítja, hogy a *képzéshez a szakindítás feltételei rendelkezésre állnak.*

Nem akkreditálható (NA)

Ha a vizsgálat hitelt érdemlően megállapítja, hogy a *képzéshez a szakindítás feltételei nem állnak rendelkezésre.*

Feltételesen
akkreditálható (FA)

Ha
Ø a vizsgálat javítandó és javítható hiányosságokat állapít meg, és/vagy
Ø végzős évfolyam hiányában a teljes értékelés nem volt elvégezhető.

A **szakindítás feltételeit** a MAB hatályos akkreditációs követelményrendszere tartalmazza. Elutasítás indoka csak a hatályos követelményrendszerben szereplő kritérium lehet.

A feltételes akkreditáció határideje:

Egyetemi alapképzési szak esetén: 2004. december 31.

Főiskolai alapképzési szak esetén: 2006. december 31.

A határidőre teljesítendő kívánalom: a MAB új akkreditációs követelményrendszere szerint a szakakkreditáció minimumkövetelményeinek teljesítése.

Székhelyen kívüli képzések **előakkreditációs** kérelmeire (alapképzések székhelyen kívüli indítására vonatkozó kérelmek esetén) a mindenkori hatályos akkreditációs követelményrendszer alkalmazandó.

AZ OKTATÁSI MINISZTER EGYES MAB HATÁROZATOKKAL KAPCSOLATOS ÁLLÁSFOGLALÁSA

Budapesti Gazdasági Főiskola

Székhelyen kívüli képzés: Esztergom

A Budapesti Gazdasági Főiskola Esztergom városának kulturális és oktatási fejlesztési tervezeteit segítve a *vállalkozásszervező*, valamint az *idegenforgalmi és szálloda főiskolai szintű alapképzési szakok* székhelyen kívüli indításának engedélyezését kezdeményezte.

A Magyar Akkreditációs Bizottság a 2002/3/VIII/1/17 és a 2002/3/VIII/1/16 számú határozatában nem támogatta a szakok székhelyen kívüli képzés keretében történő indítását.

Figyelembe véve, hogy a Budapesti Gazdasági Főiskola mind a két szakon rendelkezik szakindítási engedéllyel és a benyújtott képzési dokumentumokkal kapcsolatban általános tartalmi vagy minőségi problémák nem fogalmazódtak meg, továbbá, hogy a szakok indítására oktatáspolitikai döntés alapján került sor a Felsőoktatási felvételi tájékoztató 2002'

kiadványban, a képzés elindítását a testület által meghatározott hiányok pótlására vonatkozó intézkedés elkészítésével engedélyezem.

Budapest, 2002. április 30.

Eszterházy Károly Főiskola

Gazdaság- és társadalomtudományi főiskolai kar

Az Eszterházy Károly Főiskola *gazdaság- és társadalomtudományi főiskolai kar* létesítését kezdeményezte.

A Magyar Akkreditációs Bizottság 1999-ben nem támogatta a gazdaság- és társadalomtudományi főiskolai kar létrehozását az Eszterházy Károly Főiskolán. A MAB 1999 novemberében a titkárság rendelkezésére álló korábbi, az intézmény struktúrájára vonatkozó 1997. évi javaslatot adta át a szakértőknek véleményezésre. A „sajnálatos hiba korrigálása érdekében a karlétesítési pályázat újbóli beadását” javasolta a MAB akkori elnöke.

A felsőoktatási intézmény hálózat átalakítása során a többprofilú, széles képzési kínálattal rendelkező, több ezres hallgatói létszámot oktató, jelentős regionális képzési szükségletet kielégítő főiskolák szervezetének hatékony működése érdekében a Nyíregyházi Főiskolán modell értékű struktúrát alakítottunk ki a MAB támogató véleményével. Ezen modell és az elkészült, az Oktatási Minisztérium által jóváhagyott intézményfejlesztési tervvel összhangban kezdeményezte az egri főiskola a gazdaság- és társadalomtudományi főiskolai kar létesítését. A testület 2001. október 26-ai ülésén úgy foglalt állást, hogy „az intézmény által folytatott tevékenység nem indokolja a kari szerveződést”. A több megfogalmazott indoklás az intézmény és az Oktatási Minisztérium sem tartotta olyanoknak, amely alapján a korábban már támogatott két kar mellett a harmadik kar létrehozása kizárható lett volna.

Az érvek súlyának mérlegeléséhez további kérdésekre kértük Elnök úr válaszát.

Az elmúlt időszakban több kari kérelmet véleményezett a MAB. Az Oktatási Minisztérium a véleményezési eljárás során azt szorgalmazta, hogy karok létrehozásakor a MAB az intézmény egésze szempontjából vizsgálja a feltételeket. A nagy létszámmal, több szakkal működő intézményekben a kari szervezetnek az egységes elvekre épülő képzés és kutatás fejlesztését, hatékony működést kell szolgálnia. Ehhez kapcsolódóan a testület valamennyi szakterületen azonos elveket érvényesítő koncepciójára is szükség lenne.

Figyelembe véve az intézmény elfogadott fejlesztési tervét, döntésemben a korábban karokra nem tagozódó főiskolákon az áttekinthető, teljes szervezet kialakításának lehetőségét mérlegeltem. Az intézményben a képzési profil bővülésére, a vertikálisan tagolt képzési szerkezet kialakítására, a nem tanári kimenetelű szakok számának növekedésére, az oktatói egységek közötti munkamegosztásra, közös feladatellátásra, a képzés és kutatás tárgyi, személyi feltételeinek javítására saját erőből tett erőfeszítések, továbbá az intézmény mobilitása oktatáspolitikai szempontból olyan értékeke,

amelyeket az Oktatási Minisztériumnak támogatni kell.

Mindezeket figyelembe véve tettem javaslatot a Kormánynak a gazdaság- és társadalomtudományi kar létesítésére.

Budapest, 2002. május 12.

Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar

Egyetemi szintű ápoló szak

A Semmelweis Egyetem az egyetemi szintű ápoló szak indítását kezdeményezte, amelyet a Magyar Akkreditációs Bizottság a 2001/9/VI/1/9 számú elutasító határozata ellenére az alábbi indokok alapján engedélyeztem.

Az egyetemi szintű ápoló szak képesítési követelményeit a 85/2000 (VI.15.) Korm. rendelet határozza meg. A rendelet nem tartalmaz korlátozó intézkedést a szak képzési (nappali, esti, levelező tagozatos) formájára vonatkozóan. A Magyar Akkreditációs Bizottság 199/2000 (XI.29.) Korm. rendelet 5-§-a értelmében alapképzési szak indítása esetén arról nyilvánít véleményt, hogy a szakindítási engedély megadásának minőségi, szakmai és infrastrukturális feltételei fennállnak-e, a tanterv megfelel-e a képesítési, illetve szakmai követelményeknek. Ezen feladatkörében a MAB nem állapított meg szakindítás megadását kizáró véleményt.

A szakindítási engedély megszerzését követően intézményi autonómiába tartozó oktatás-szervezési kérdés a képzés formájáról (nappali, esti, levelező tagozat) való döntés. Ez alól a távoktatási forma jelent kivételt, amely a felsőoktatási törvény 2000. évi módosításából következően előakkreditációhoz kötött.

Budapest, 2002. május 14.

DOKTORI ISKOLÁK AKKREDITÁCIÓJA

2002/5/II sz. határozat

Ideiglenesen akkreditált doktori iskolák jóváhagyása

Kód	Int.	Tudományág <i>Javasolt tudományág</i>	Vezető	Megjegyzés
D91	PTE	1.3. Kémiai tudományok	Kilár Ferenc	2004. december 31-ig minőségvizsgálat szükséges.
D110	SZTE	3.3. Egészségtudományok 3.5. Multidiszciplináris orvos- és természettudományok: elméleti orvostudományok és biológiai tudományok	Mándi Yvette	
D78	SE	3.3. Egészségtudományok 3.5. Multidiszciplináris orvos- és természettudományok: elméleti orvostudományok és biológiai tudományok	Rajna Péter	2004. december 31-ig minőségvizsgálat szükséges.
D126	KE	5.2. Közgazdaságtudományok 5.1. Gazdálkodás- és szervezéstudományok	Széles Gyula	
D11	ELTE	5.3. Állam- és jogtudományok	Harmathy Attila	2004. december 31-ig minőségvizsgálat szükséges.
D113	SZTE	5.3. Állam- és jogtudományok	Molnár Imre	
D131	BKÁ E	5.5. Politikatudományok	Ágh Attila	A teljes képzési folyamat minőség-vizsgálata indokolt.
D101	PTE	5.7. Multidiszciplináris társadalomtudományok: gazdálkodás- és szervezés-tudományok és közgazdaság-tudományok)	Buday Sántha Attila	
D50	DE	6.1. Történelemtudományok 6.11 Multidiszciplináris bölcsészettudományok, történelemtudományok, néprajz és kulturális antropológia)	Barta János	
D19	ELTE	6.3. Nyelvtudományok	Nyomárkay István	2004. december 31-ig minőségvizsgálat szükséges.
D16	ELTE	6.5. Nevelés- és sporttudományok	Bábosik István	2004. december 31-ig minőségvizsgálat szükséges.
D79	SE	6.5. Nevelés- és sporttudományok	Frenkl Róbert	2004. december 31-ig minőségvizsgálat szükséges.
D148	BME	2.11. Multidiszciplináris műszaki tudományok 6.11 Multidiszciplináris bölcsészettudományok: történelemtudományok, filozófia tudományok	Fehér Márta	

D97	PTE	6.11. Multidiszciplináris bölcsészettudományok bölcsészeti és társadalomtudományok: történelemtudományok, néprajz és kulturális antropológia valamint politikatudomány	Kisbán Eszter	2004. december 31-ig minőségvizsgálat szükséges.
D145	BME	7.1. Építőművészet	Kerényi József	

Korábbi, akkreditált doktori programokra épült
Nem akkreditált doktori iskolák

Kód	Int.	Tudományág	Vezető
D114i	SZTE	6.5. Nevelés- és sporttudomány	Szebenyi Péter
D85i	VE	6.5. Nevelés- és sporttudomány	Horváth György
DI40	BME	Műszaki- & bölcsészettudományok	Szabó Csaba

Megjegyzés

A *Veszprémi Egyetem* Neveléstudomány tudományágban akkreditált PhD programjának nyelvoktatás-pedagógia tematikájú hallgatói a PTE Nyelvtudományok tudományágban akkreditált doktori iskolában folytassák tanulmányaikat, illetve szerezzék meg a doktori fokozatot.

A *Veszprémi Egyetem*, illetve a *Szegedi Tudományegyetem* Neveléstudomány tudományágban akkreditált PhD programjainak nyelvoktatás-pedagógiától eltérő, egyéb neveléstudományi tematikájú hallgatói az ELTE vagy a SE Nevelés- és sporttudományok tudományágban, vagy a Debreceni Egyetem multidiszciplináris bölcsészettudományokban akkreditált doktori iskoláiban folytassák tanulmányaikat, illetve szerezzék meg a doktori fokozatot.

A *Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem* Neveléstudomány tudományágban akkreditált PhD programjában a képzés legkésőbb 2003. december 31-ig folytatható. A PhD program hallgatói az ELTE vagy a SE Nevelés- és sporttudományok tudományágban, vagy a Debreceni Egyetem multidiszciplináris bölcsészettudományokban akkreditált doktori iskoláiban folytathatják tanulmányaikat, illetve szerezhetik meg a doktori fokozatot. Egyes doktorjelöltek más doktori iskolában is folytathatják doktori cselekményeiket, ha a doktori iskola tematikájába vágó dolgozattervüket a doktori iskola befogadja.

VÉLEMÉNYEZÉSEK

Doktori iskolák előakkreditációja

Támogatott doktori iskola

Kód	Int.	Tudományág	Vezető
	OR-ZSE	8. Hittudomány	Schöner Alfréd

Nem támogatott doktori iskola

	Intézmény	Tudományág
DI	KGRE	Multidiszciplináris bölcsészettudomány

Karlétesítés

Támogatott karlétesítési kérelem

Kód-szám	Be-nyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
L90	DE	Fogorvostudományi kar	2002/4/VII/1
L91	DE	Gyógyszerésztudományi kar	2002/4/VII/2
L92	SZTE	Zeneművészeti főiskolai kar	2002/6/VI

Nem támogatott karlétesítési kérelem

Kód-szám	Be-nyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
L94	KGRE	Állam- és jogtudományi Kar	2002/5/V/5

Szaklétesítés/szakindítás

Támogatott szaklétesítési és szakindítási kérelmek¹

Kód-szám	Be-nyújtó	A kérelem címe	Tudományág	Határozat száma
sz855	DE	Informatikus agrármérnök egyetemi alapképzési szak	Multidiszciplin. agrártudomány	2002/5/V/1/20
sz859	SZIE	Közszolgáltatási közgazdász főiskolai alapképzési szak	Gazdálkodás-, szervezéstud.	2002/6/III/1/4-5

Nem támogatott szaklétesítési és szakindítási kérelmek

Kód-szám	Be-nyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
sz843	BME	Médiaszervező egyetemi alapképzési szak	2002/6/III/1/3
sz864	SZIE	Agrárszakfordító főiskolai alapképzési szak	2002/6/III/1/9

¹ A szaklétesítés elfogadása egyúttal a *képesítési követelmények* elfogadását is jelenti.

Támogatott szakindítási kérelmek

Kód-szám	Be-nyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
sz794	ELTE	Fizikus informatikus egyetemi alapképzési szak	2002/4/IX/1/1
sz844	NYF	Gépészmérnök főiskolai alapképzési szak	2002/4/IX/1/3
sz811	ME	Védőnő főiskolai alapképzési szak	2002/4/IX/1/5
szk874	BMGE	Műszaki informatika egyetemi alapképzési szak <i>székhelyen kívül</i> Komarno, Szlovákia	2002/5/V/1/3
sz865	DE	Mezőgazdasági mérnök főiskolai alapképzési szak	2002/5/V/1/4
sz577	KGRE	Jogász egyetemi alapképzési szak ²	2002/5/V/1/7
sz587k	KGRE	Nederlandsztika egyetemi alapképzési szak ³	2002/5/V/1/8
sz694k	KGRE	Japán nyelv és irodalom ⁴	2002/5/V/1/9
sz709k	KGRE	Angol nyelv és irodalom ⁵	2002/5/V/1/10
sz822k	BTA	Kántor főiskolai alapképzési szak	2002/5/V/1/11
sz854	BKF	Nemzetközi kommunikáció főiskolai alapképzési szak	2002/5/V/1/14
sz848	KE	Gazdálkodás egyetemi alapképzési szak	2002/5/V/1/15
sz851	ZSKF	Kommunikáció főiskolai alapképzési szak	2002/5/V/1/16
sz830	GDF	Műszaki menedzser főiskolai alapképzési szak nappali és <i>távoktatási</i> tagozat	2002/5/V/1/23
sz839	EKF	Informatikus könyvtáros főiskolai alapképzési szak <i>távoktatási</i> tagozat	2002/5/V/1/24
sz864	SZTE	Egészségtan tanár egyetemi alapképzési szak ⁶	2002/6/III/1/10
sz887	VE	Nemzetközi tanulmányok egyetemi alapképzési szak	2002/6/III/2/2

Nem támogatott szakindítási kérelmek

Kód	Be-nyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
sz828	EKF	Kommunikáció-technikai mérnök főiskolai alapképzési szak	2002/4/IX/1/2
sz873	SZIE	Pályatervezési tanácsadó egyetemi alapképzési szak	2002/4/IX/1/8
sz853	ELTE	Műszaki informatikus egyetemi alapképzési szak	2002/5/V/1/1
sz854	ELTE	Műszaki informatikus főiskolai alapképzési szak	2002/5/V/1/2
sz852	ME	Pedagógia egyetemi alapképzési szak	2002/5/V/1/17
sz860	BKF	Nemzetközi marketing és teljes körű minőségirányítás főiskolai alapképzési szak	2002/5/V/1/18
szk861-I	KE	Kommunikáció főiskolai alapképzési szak <i>székhelyen kívül</i> Forrai Gazdasági Akadémia, Budapest	2002/5/V/1/19
sz868	KE	Színész egyetemi alapképzési szak	2002/5/V/1/20
sz842	PTE	Informatikus könyvtáros egyetemi alapképzési szak	2002/5/V/1/25
szk861-II	KE	Informatikus könyvtáros főiskolai alapképzési szak <i>székhelyen kívül</i> Forrai Gazdasági Akadémia Budapest	2002/5/V/1/26
sz869	KE	Gyógypedagógus, logopédus szakos tanár főiskolai alapképzési szak	2002/5/V/2/2
sz870	RF	Katasztrófavédelmi szak főiskolai alapképzési szak	2002/6/III/1/6
sz837b	SE	Egészségügyi szaktanár egyetemi alapképzési szak	2002/III/1/8

² Szakindítási engedély 1 éves meghosszabbítása³ Szakindítási engedély 2 éves meghosszabbítása⁴ Szakindítási engedély 2 éves meghosszabbítása⁵ Szakindítási engedély határozatlan idejű meghosszabbítása⁶ Két év után felülvizsgálendő

Képesítési követelmények
Támogatott képesítési követelmények

Kód-szám	Be-nyújtó	A kérelem címe	Tudományág	Határozat száma
k125	SZIE	Mezőgazdasági vizsgázálkodás szakirányú továbbképzési szak	Agrár műszaki	2002/4/IX/2/1
k122	BMGE	Médiatervező szakirányú továbbképzési szak	Média és kommunikáció	2002/5/V/1/6
k110	ELTE	Zeneterapeuta szakirányú továbbképzési szak	Nevelés és sporttudomány	2002/5/V/2/1
sz814k	BKÁE	Közigazgatási szak egyetemi alapképzési szak	Állam-, jog- és politikatud.	2002/6/III/1/2
sz837a	SE	Egészségügyi szaktanár egyetemi alapképzési szak	Orvostud. és neveléstud.	2002/6/III/1/7

Nem támogatott képesítési követelmények

Kód	Be-nyújtó	A kérelem címe	Határozat száma
k118	KGRE	Preventív addiktológiai szakpszichológus szakirányú továbbképzési szak	2002/4/IX/1/6
sz833	SZTE	Társadalomismeret egyetemi alapképzési szak	2002/4/IX/2/2
sz834	SZTE	Társadalomismeret főiskolai alapképzési szak	2002/4/IX/2/3
k115	PPKE	Okleveles televíziós kommunikációs szakirányú továbbképzési szak	2002/5/V/1/5
k140	OM	Pedagógia főiskolai alapképzési szak	2002/6/III/1/1
k139	TSF	Településüzemeltető szakirányú továbbképzési szak	2002/6/III/2/1

Akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzési programok
Támogatott programok

Kód-szám	Be-nyújtó	A kérelem címe	Tudományág	Határozat száma
a150	ZMNE	Repülő villamosmérnök-asszisztens	Villamos-mérnöki	2002/4/X/1
a151	ZMNE	Repülő gépészmérnök-asszisztens	Gépészeti	2002/4/X/2
a153	DF	Kohómérnök asszisztens	Anyagtudomány	2002/4/X/3
a154	BGF	Projektmenedzser asszisztens	Gazdálkodás	2002/4/X/4

Támogatott szaklétesítési/szakalapítási kérelmek minisztériumi jóváhagyása

Szám	Be-nyújtó	Cím	Az elfogadás időpontja	Megjelenés a Közlönyben
	BME	Egészségügyi mérnök egyetemi alapképzési szak ⁷		2002. 04. 26.
sz557	ELTE	Pszichológia főiskolai alapképzési szak	1999. 01. 29.	2002. 04. 26.

⁷ Ilyen elnevezésű szakot a MAB **nem** tárgyalt. 1995-ben a BME, SOTE és AOTE által benyújtott Orvosbiológiai mérnök *másoddiplomás* egyetemi alapképzést a MAB 1995/5/X/4 számú határozata támogatta.

HELYESBÍTÉS**Támogatott szaklétesítési/szakindítási kérelem***Hibás*

Kód-szám	Be-nyújtó	A kérelem címe	Tudományág	Határozat száma
sz813 a-b	MPAN NI	Konduktor- óvodapedagógus szakirányú továbbképzési szak	Nevelés és sport	2002/1/III/2/ 16

Helyes

sz813 a-b	MPAN NI	Konduktor- óvodapedagógus <i>főiskolai alapképzési szak</i> ⁸	Nevelés és sport	2002/1/III/2/ 16
--------------	------------	--	------------------	---------------------

Támogatott szakindítási kérelmek*Hibás*

szk 871	BGF	Vállalkozásszervező főiskolai alapképzési szak székelyen kívüli képzés	2002/3/VIII/1/16
szk 872	BGF	Idegenforgalmi és szálloda szak főiskolai alapképzési szak, székelyen kívüli képzés	2002/3/VIII/1/17

Nem támogatott szakindítási kérelmek*Helyes*

szk 871	BGF	Vállalkozásszervező főiskolai alapképzési szak székelyen kívüli képzés Esztergom	2002/3/VIII/1/16
szk 872	BGF	Idegenforgalmi és szálloda szak főiskolai alapképzési szak, székelyen kívüli képzés Esztergom	2002/3/VIII/1/17

⁸ Javasolt elnevezés: Óvodáskorúak konduktora. A szak két év után felülvizsgálandó.

AKKREDITÁCIÓS ÉRTESEITŐ

a MAGYAR AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG
hivatalos lapja

Szerkeszti: a MAB titkársága

1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 19-21.

Telefon: 344-0314, 351-8748

Fax: 344-0313

E-mail: kiss@mab.hu

INTERNET: <http://www.mab.hu>

Felelős kiadó: Homonnay Györgyné dr.

Szerkesztő: dr. Kiss Péter

© Magyar Akkreditációs Bizottság

HU-ISSN 1416–5899

A nyomdai munkálatokat az Alfaprint Nyomdaipari Kft végezte

Felelős vezető: Barabás Gábor

Megjelent: 2002. szeptember hónapban

Terjeszti a MAB Titkársága
